

Peter Svensson
070-2142349
peter.svensson@akeri.se

Vår ref
2024-31

Diarienummer
LI2024/01755

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Malmtorgsgatan 3
103 33 STOCKHOLM

li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Sveriges Åkeriföretags remissvar på Li2024/01755 Promemorian Statsbidrag till enskild väghållning

Sveriges Åkeriföretag är åkerinäringens branschorganisation och vi arbetar för en sund och lönsam utveckling av åkerinäringen. Cirka 5 000 åkeriföretag med sammanlagt 36 000 fordon har valt att vara medlemmar hos oss. Åkerinäringen är en förutsättning för allt företagande och handel, för arbetstillfällen och för tillväxt. Åkerinäringen omsätter cirka 160 miljarder kronor, det vill säga ungefär 4 procent av BNP, och sysselsätter drygt 180 000 människor. Sveriges Åkeriföretag har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på innehållet i rubricerad remiss.

Inledning

I promemorian föreslås att den nuvarande förordningen (1989:891) ersätts med en ny förordning, med syftet att förenkla och modernisera det befintliga regelverket. Den föreslagna förordningen avser att tydliggöra kriterierna för statsbidrag till enskilda vägar av allmänt intresse samt att bidra till en samhällsekonomiskt effektiv och hållbar transportförsörjning.

Det nuvarande bidragssystemet är väl etablerat och fungerar ändamålsenligt. Dock är den gällande förordningen (1989:891) i många delar språkligt och strukturellt föråldrad och innehåller paragrafer som inte längre är relevanta. Mot denna bakgrund föreslås i promemorian att förordningen ersätts med en ny, som bättre speglar den praktiska tillämpningen av bidragssystemet. Den föreslagna förordningen tydliggör syftet, villkoren och formerna för statsbidrag till enskilda vägar.

Sveriges vägnät omfattar cirka 60 000 mil väg, varav omkring 45 000 mil förvaltas genom enskild väghållning. Vissa enskilda vägar är av särskild betydelse ur ett samhällsperspektiv, och för dessa vägar tillhandahåller staten ekonomiska bidrag i mån av tillgängliga medel.

Enskilda vägar utgör en vital del av infrastrukturen för godstransporter och är avgörande för att möjliggöra effektiv distribution av råvaror och varor, särskilt i landsbygdsområden. För att uppnå högre transporteffektivitet är det nödvändigt att förbättra bärigheten på det enskilda vägnätet, exempelvis genom att implementera bärighetsklass 4 (BK4). Vidare bör möjligheten att använda längre fordon, så kallade högkapacitetsfordon, främjas för att stärka transportnäringens konkurrenskraft.

Underhåll av enskilda vägar är också en förutsättning för trafiksäkra transporter, och vinterunderhåll är av särskild betydelse under vinterhalvåret för att säkerställa framkomlighet och kontinuitet i godstransporterna. För att dessa vägar ska kunna fungera som en viktig del av den nationella transportinfrastrukturen krävs att vägföreningar ges rätt förutsättningar att upprätthålla och förbättra vägnätet.

Sveriges Åkeriföretag ser positivt på att Trafikverkets roll i förhållande till enskild väghållning förtydligas i förslaget. Trafikverkets serviceskyldighet gentemot enskilda väghållare är av stor betydelse för att säkerställa att bidragssystemet tillämpas effektivt och rättvist. Trafikverket bör också uppmuntra enskilda väghållare att samarbeta med varandra för att öka förutsättningarna till effektivt underhåll. Ett tydligt regelverk och stöd från Trafikverket bidrar till att skapa förutsättningar för ett välfungerande vägnät som möter både dagens och framtidens transportbehov.

De senaste 30 åren har allt mindre fokus riktats mot enskilda vägar, varför Skogsstyrelsen tog initiativ 2021 till ny samverkansprocess där Sveriges Åkeriföretag ingick vilken resulterade i rapporten 2023/18 **Nulägesbeskrivning av enskilda vägar med inriktning på skogsbrukets transporter** 2023. Under 2024 pågår ett gemensamt arbete mellan ett antal näringar och myndigheter om att ta fram en gemen strategi för det enskilda vägnätet. Strategin förväntas vara klar 2025 och identifierar fyra områden som bör säkerställas:

- *Statlig huvudman; för konkurrenskraft och robusthet i hela landet*
- *Rättssäker samverkan mellan väghållare; för effektivare väghållning*
- *Effektivare nyttjande och underhåll; genom bättre lägesbild, säkrad materialtillgång och utveckling av underhållstekniker*
- *Säkra kompetens genom utbildning och inför byggnormer för att säkerställa vägkvaliteten.*

Sveriges Åkeriföretag rekommenderar att implementeringen av ändringar i lagförslaget, samt framtagande av övriga föreskrifter som behövs, görs enligt denna strategi

Sammanfattning

Sveriges Åkeriföretag tillstyrker den föreslagna promemorian och anser att den i huvudsak är tydlig och innebär en förbättring jämfört med den nuvarande förordningen. Förtydligandet av vilka enskilda vägar som omfattas av statsbidrag samt ambitionen att främja en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning är positiva och välkomna inslag.

Vi vill särskilt understryka vikten av att statsbidrag prioriteras till vägar av allmänt intresse för att främja en effektiv resursanvändning och uppnå målet om långsiktigt hållbar transportförsörjning.

Vidare framhåller Sveriges Åkeriföretag behovet av att Trafikverkets roll och serviceskyldighet gentemot enskilda väghållare klargörs i den nya förordningen. Ett tydliggörande är avgörande för att effektivisera bidragssystemet samt säkerställa rättvisa och transparenta processer för alla aktörer.

Sammanfattningsvis anser Sveriges Åkeriföretag att den föreslagna förordningen förbättrar förutsättningarna för att fler vägar ska kunna kvalificera sig för statsbidrag. Detta förväntas bidra till ökad tillgänglighet och förbättrade transportmöjligheter för både medborgare och näringsliv, särskilt i områden där enskilda vägar utgör en central del av transportinfrastrukturen.

Övrigt

Sveriges Åkeriföretag står till Landsbygds- och infrastrukturdepartementets förfogande i arbetet med regelgivning som berör företagande inom transportsektorn för godstransporter på väg.

Med vänlig hälsning

Ulric Långberg